

[Handwritten text on the inner cover or pages, partially visible on the right edge]

Genl. 2. num. 12.

~~Set. 20~~

24

DIFFERENTIAE
 IVRIS NATVRAE ET GENTIVM
 IN
 LIBERTATE NAVIGATIONIS
 COMMERCIORVM CAVSSA
 INSTITVTAE
 VIRO
 PRAENOBILISSIMO ET CLARISSIMO

P. 166.

IOANNI IVLIO
 SVRLAND

AD

SVMMOS IN VTROQVE IVRE
 HONORES CAPESSENDOS
 SE PARANTI

DEDICATAE

A

WALTHERO BECKHOFF. I. V. D.

LIPSIAE

EXCVDEBAT IOH. GOTTL0B IMMAN. BREITKOPF.

CIO DCC XXXXVII

RR 689

LIBRARY OF THE
COMMISSIONERS OF THE
GENERAL LAND OFFICE
LONDON
1850

THE
OFFICE OF THE
GENERAL LAND OFFICE
LONDON

EXTRACT FROM THE
GENERAL LAND OFFICE
LONDON

PRAENOBILISSIMO
E T
CLARISSIMO CANDIDATO
AMICO SVAVISSIMO
S. P. D.
WALTHERVS BECKHOFFIVS D.

Quod tandem ista illuxerit
dies, qua amicitiae nostrae
quid debeo, publice testifi-
candi occasio mihi datur, non medio-
criter gaudeo. Vinculum amicitiae,
quod inter nos subsistere oportet, diu
iam est arctissimum, perfectissimisque
verae amicitiae legibus ita iunctum,
vt nullo vquam modo solui queat.
Oportunus iam mihi esset hic in lau-
des

des tuas excurrendi locus, sed id egregiae ingenii tui dotes et ipsa amicitia nostra non sinunt. Dum vero haec scribo, Optimi Parentis TVI, Syndici Patriae quondam meritissimi recordor, cuius erga me, dum vixit, animum plane singularem venerabunda colo memoria; quanta semper Viri suauitas, quanta erga omnes, quos videbat, humanitas, qualis denique erga patriam fuit amor, et quale pro salute ipsius studium, ut non sibi, sed patriae vixisse recte de eo possit praedicari. Sed ego is non sum, qui dignas Tanto Viro laudes mente concipere, calamoque describere

re

re valeam; loquantur Principum, ad quos a ciuitate nostra legatus missus est, aulae, curia Hamburgensis, ipsique, qui Eum norunt, Viri de Rep. nostra optime meriti. Ast cur vulnus, cui cicatrix iam obducitur, refricare studeo? ita sane cogitandum, idque timendum esset, nisi Te melioribus longe principiis ex intima scilicet philosophia petitis imbutum crederem, ac quidem illos, quibus nulla res, praeter temporis longinquitatem, minuire ac mollire potest dolorem. His itaque rationibus ductus, plura hac de re scribere piget, ne constantiae animi Tui atque prudentiae diffidere videar.

*dear. Ceterum TIBI honores in utro-
que Iure summos ex animo gratulor,
addito voto, ut omnia quoque prospe-
re TIBI in posterum cedant. Me
denique TIBI commendatum habeas,
mihique Tua amicitia nihil prius ni-
hilque antiquius esse ut credas, ea,
qua par est, obseruantia abs TE peto.
Vale. Dabam Hamburgi ipsis Kal.
Decembr. A. P. C. N. MDCCXXXVIII.*

DIFFERENTIAE
IVRIS NATVRAE ET GENTIVM
IN LIBERTATE NAVIGATIONIS
COMMERCIORVM CAVSSA
INSTITVTAE.

§. I.

Scientiae artesque omnes ad summum fere Brenis recen-
sio ortus ar-
que progres-
sus naviga-
tionis. nostro aevo perfectionis fastigium perue-
nerunt, quae, licet ab exiguis profectae
initiiis, ita excultae sunt, vt ambitu earum
latissime iam patente, eas absolutas paene crederes. Hinc
igitur mirum non est, ipsam navigationem, artem generi
humano vtilissimam sane, talia esse expertam, quae a tot
saeculorum lapsu inuentionibus nouisque iis superadditis
acces-

accessionibus ita perfecta est, ut nostra aetate tuto se suaeque quilibet oceano committere non dubitet inuenta imprimis pyxide nautica. Iam primum omnium satis constat ratiū ac scapharum usum antiquissimum fuisse omnibusque forsā nationibus communem, quippe quarum inventio simplex et ad traiciendum flumina satis idonea est, sicuti ex usu quotidiano disci potest. Interim tamen si cui arti fas est, consecrare origines suas et ad Deum referre auctorem; ea artis naues fabricandi gloria est, ut primae istius nauis, cui Arcae nomen, auctor ipse Deus fuerit, praescripto nimirum Noehae modo illam aedificandi ^a. Prolixum satis et ab eo, quem nobis proposuimus, scopo valde alienum foret, recensere hic quo tempore, qua occasione, quibusque a nationibus huic arti noua adlata sint incrementa; qua propter obiter saltim quaedam adduxisse contenti sumus, ne materiam ex aliqua parte cum proposito nostro connexam neglexisse plane videamur. Dispiciendum itaque nobis est, utrum Iudaei, Phoenices, Graeci, Romani, Germanique olim artem naues fabricandi regendique nouerint, et quomodo se in illa exercuerint. Iudaei, nescio imperitia, an horrore vndarum id factum, tempore liberae Reipublicae illam plane neglexerunt; quam neque sub regibus excoluerunt. Tandem Salomo classē Ophiram ^b versus com-

^a) Valde olim CELSVS inter atque ORIGENEM de mensura arcae est disputatum. Monstruosam arcae figuram et horrendam eiusdem magnitudinem sibi fingit CELSVS; ORIGENES eum refutare studet Lib. IV. Mirifice tamen ibidem extensa est ab eo figura nauis Noehae, quem vero errorem agnouit in *Homil. 2 in Genes.* ibique aliter sentit, vnas

scilicet, de quibus loquitur Moses, singulas Sex Geometricas continere adferens; plura de hac materia videtis in *der allgemeinen Weltgeschichte* Tom. I. pag. 210.

^b) De situ huius terrae maximus est inter eruditos dissensus; quidam illam in Africa, alii in Asia, alii in America, quod ridiculum, sitam fuisse adferunt; dantur denique

commercii cauſſa mittere ſtudens, prima apud eos huius artis iecit fundamenta. Fabros nauales et nautas atque gubernatores idoneos ipſum non habuiſſe ſatis ſuperque teſtatur factum Tyriorum regis Hiram^c, qui Salomoni foedere erat iunctus. Hic intellecta eius voluntate, tot fabros nauales, nautas, gubernatoresque ad eum ablegavit peritiſſimos, vt non ſolum claſſis exſtrui, ſed et ſecure fieri poſſet iſta expeditio. Antecellebant enim ea aetate inter Phoenices praeprimis Tyrii inſulani, ceteris gentibus diſciplina nauali. Hi ſicuti litterarum, ita et nauigationis primi inuentoſes perhibentur; erat enim populus aſtutus, quaerſusque audus, vltimum hinc ſpernens vitae periculum. Hanc artem apud Phoenices diu floruiſſe certum eſt. Nauicularia vtrum inſequentibus temporibus a Iudaeis magis ſit polita nec ne, nec adfirmare, nec refellere in animo eſt. Graeci iam initio rerumpublicarum ſuarum diſciplinam naualem excolebant; ſuadebant id praeter ſitum ipſius Graeciae et bella naualia, quae gerebant; principem inter ea tenet locum quod Troianis inferebant, claſſe mille nauium in Aſiam traiecta. Athenienſes Themiftocles naualis rei fecit peritiſſimos, quod vniuerſae Graeciae maximam aliquando attulit vtilitatem in bello Perſico^d. Iam ab origine Reip. ſuae Romani ſtudiis artibusque liberalibus operam dederunt,

que qui remotiſſimum quendam locum OPHYR ſignificare adſtrunt, quod abſurdum. Veriſimilior autem de ſitu huius terrae opinio eſt, quod ſcilicet in Aſia quaerenda ſit atque trans Gangem fluuium ſita fuerit, quam etiam ſouent coniecturam AVCTORES der allgemeinen Weltgeſchichte Tom. III. pag. 414. ſeq. not. W.

c) Confer huc die allgemeine Weltgeſch. Tom. II. pag. 243. ſeqq. vbi et mentio Commercii litterarum SALOMONEM inter et HIRAMVM iniicitur, immo ipſas eorum epiftolas inferas habes.

d) THUCYDID. Lib. I. pag. 11. et 63. edit. ſecund. Henrici Stephani.

B

runt, quae successu temporis cum Rep. creuerunt ita, vt praeclara in quouis scientiarum genere ab eis breui tempore sint edita. Neque rei nauticae rudes fuerunt Romani e variis bellis admodum vexati, interque ea eminente primo Punico bello. Disciplinae naualis interim peritiores facti, nauigatio eorum deinceps magis magisque florere coepit euerſa Carthaginienſium vrbe. Germanos antiquiſſimis temporibus omnium licet artium rudes, nullam plane nauiculariae cognitionem habuiſſe haud certum eſſe videtur *f*: hanc vero diſciplinam mutatis inſequenti tempore moribus eorum in dies noua incrementa cepiſſe, melioraque a Romanis, qui eos perpetuis ferme bellis proſequebantur, edoctos tandem fuiſſe, negare quis poteſt? Ceterum aliarum gentium de re nautica bene meritarum adhuc mentionem facere potuiſſemus, ſi id inſtituti ratio poſtulare videretur; cum autem huius diſciplinæ ſcribere non eſt animus, reſenſione iſta nimis ampla ſcilicet ſuperſedendum eſſe putamus; lectoris e contrario gratiam nobis conciliare duximus, ſi quaedam rei nauticae fata, quae nouioris aei ſunt, in medium prolaturi eſſemus. Floruit Imperium Romanum, dum vni parebat domino, ſed eo in Orienteſe atque Occidentale inſelicitate diuiſo, omnia, inprimis in Occidentali, ad ruinam inclinare videbantur. Germanis inde maxima ſane ſpes orta eſt,

e) Nullum de peritia eorum in re nautica eſt dubium, tot hiſtoriorum teſtimoniis probanda; adeat qui plura de ea ſcire cupit LIVIUM, TACITUM et alios hiſtoriae Romanae ſcriptores.

f) Suiſones praeter viros armaeque claſſibus valuiſſe teſtis eſt TACIT. *de Morib. Germ. c. 44.* licet nauti-

cam non adeo apud ceteros exultant fuiſſe hoc tempore, veri ſimile ſit. Vid. IDEM *Annal. Lib. XI. c. 18. add. CLVVER. Germ. Antiq. Lib. I. c. 18. p. 166.* Ceterum ſerac et artes et vitia in Germaniam immigrarunt, quae candidos, niſi alia laus ipſis tribuenda ſit, aluit ciues, quibus cupiditatem ludendi atque perden-

est, diu iam sibi infestam Romanorum potestatem opprimendi pristinamque libertatem recuperandi. Hinc Occidentale imperium variis Gothorum, Vandalorumque et Longobardorum inuasionibus ita eneruatum discernptumque fuit, vt, cum antea aliis imperare fuerit aduetum, nunc barbaris parere didicerit^s. Turbatur omnis nauigatio, nec commercia amplius subsistunt, quae neque Carolus M. pristino flori restituere valuit. Multum ceteroquin postea susceptae, propter dulcem istum religionis amorem, expeditiones, quo colore pellicere simul ac cogere studebat tunc curia Romana populos eorumque rectores, vt hierarchiam suam eo latius stabiliret, officiebant nauigationi atque negotiationi. Omnia interim commercia omnemque in Graeciam nauigationem Genuenses primo dein et Veneti ad se traxerant, insulis quibusdam in Archipelago sitis, suae ditioni adiectis. Sic floruit Venetorum vrbs, quamdiu commercia opes augebant, belaque cum potentissimis regnis hinc gerere valebant. Cum vero auctis mirifice et fortunis et potestate eorum, sicuti haud raro accidere solet, superbire coepissent, ita sibi insensos reddebant ceteros principes, et omnes Italiae status, vt incredibili ipsos prosequerentur odio, et noctu diuque interitum ipsorum meditentur. Nec effectum caruit institutum. Rex enim Portugalliae Ema-

B 2

nuel

perdendi temeritatem maximo vitio vertit TACIT. cap. 24. de M. G. Quam quasi communem hereditatem non dicam posteris suis, sed et omnibus aliis gentibus reliquerunt. Ast haec mutatis moribus nunc non solum inter serua exercentur, sed a lusu abstinentem huius saeculi homines artis viuendi rudem adpellant,

nec maius propemodum est vitium bona si omnia infausto iactu perdas, quam si te lusus imperitum esse dicas. Verum haec obiter tantum.

g) ILL. MASC OV. Geschichte der Teutschen 10 B. S. 38. ILL. COMES DE BUNA V Teutsch. Kayser- und Reichs- Historie 1 Th. 2 B. p. 579. a) et p. 587.

nuel rem diu ab antecessoribus regibus agitatum perfecit, inuenta nimirum alia in Indiam Orientalem via, maximo commercii Venetorum detrimento ^b. Quae studio Christophori Columbi incrementa negotiationi et nauigationi adlata, tam nota sunt, vt recensioem eorum facillime hic possim negligere ^c. His itaque factum est, vt per totum terrarum orbem nauigatio non solum, verum etiam mercatura florere inciperent; quibus magnum profecto commodum attulit inuentio pyxididis nauticae, qua freti nunc in medium Oceanum tuto penetrare possunt nauigantes, quibus olim, littoribus e conspectu relictis, aut de vita dubitandum erat, aut naufragium certum imminebat. Eadem fere aetate Antuerpium, celebre iam antea, propter mercaturam, emporium, nouum sibi ex commercio in Indias splendorem conciliat; opibus hinc maximis immensisque diuitiis abundat; infelici autem pro religione regis Philippi Zelo maximam tandem fecit iacturam, splendoris puta antiqui, turbato nimirum commercio et in alias vrbes emigrante. Hinc Amstelodami florentissimae nunc vrbs origines, hinc fortunae Hamburgi insignia incrementa, aduenientibus in hanc urbem haud paucis Belgis, qui patriam suam, religionis caussa, relinquere fuerant coacti.

§. II.

^b) Samml. aller Reise-Beschreib. 1 Th. 1 Buch 4. Cap. THVAN. Hist. L. I. p. m. 5. et 31.

^c) Neque hodie quidquam praetermittunt principes, quod nauigationem aut commodiorem, aut perfectiorem reddere videtur. Sic Angli FRETVM HUDSONIS longarum nauium patiens facere student adhuc, vt eo citius in Orientalem Indiam penetrare valeant.

^a) Dixi sublato plane statu natu-

rali cum tamen is adhuc inter gentes subsistat, et inter priuatos in eo casu, quando de moderamine inculpatae tutelae est quaestio: sunt vero hi casus singulares, qui regulam nostram magis firmant quam destruant; in statu enim naturali non datur imperans, non dantur subditi; omnesque tamquam aequales simili iure gaudent, naturali scilicet, quae vero in statu, in quo homines hodie viuunt, aliter se

§. II.

Genere humano multiplicato, statum quendam introduci necessarium visum fuit, vt eo facilius finis, ab ipsa natura hominibus propositus, eorumque animis infusus, obtineretur. In societates primo diuisæ fuerunt gentes, quas familias adpellamus: probant id exempla Adami, et, qui eum sequuti sunt, patriarcharum. Cum vero gentes in societatibus diuersis postea viuere adsueuerint, sublato plane statu naturali ^a, consequitur, vt pro diuerso populorum statu diuersæ fuerint etiam cuiusdam nationis rationes. Hinc sui ipsius conseruatio atque flos suæ Reip. siue status, cuilibet cordi esse debuit. Difficile vero id in statu populari se adsequuturos crediderunt quidam populi, omnem igitur potestatem in vnum contulerunt, cui obsequium promiserunt; alii limitatam et adductam illi dederunt potestatem; aliis aliud regimen status sui placuit; omnes vero in id consenserunt, S ALVVS scilicet REIP. SVPREMA LEX ESTO ^b. Hinc non solum bonis legibus statui suo consulere, verum etiam commercia cum exteris nationibus, salutem ipsius promotura esse recte statuerunt. Id, quod nostra ætate extra omnem dubitationis aleam positum est, cum nauigatio ita exulta sit, vt per totum Oceanum ad quamli-

Genes sublato statu naturali elegerunt pro lubitu alium vno sine vbi- que manen- se.

se habent. Ex his constat, statum naturalem esse, in quo homines actiones suas liberas ad legem naturalem determinant; siue *status naturalis est, qui determinatur per iura mere naturalia eaque singulorum, et obligationes mere natura- les*, quam definitionem dedit III. L. E. de WOLFF Tom. I. Iur. Nat. §. 124.

b) Imis reposuerunt sensibus hanc regulam Romani, quorum in historia tot amoris erga patriam illu-

B 3

bet

stria exempla habemus; non solum enim fortunis suis patriæ inseruiebant teste LIV. Lib. XXIII. cap. 49. sed et ipsa vita, quod præclaro facinore demonstrasse dicitur M. CVRTIVS teste EOD. Lib. VII. cap. 6. CICERO nihil patria carius esse debere Lib. I. 17. de Off. et ipsi parentum amori eam esse præponendam docuit Lib. III. 23. eod. ita et HORAT. Od. II. v. 13. cecinit: *dulce et decorum est pro patria mori.*

bet Orbis terrarum partem nauigare valeamus. Videamus igitur missis aliis, quae sint Iuris Naturae et Gentium leges in nauigatione propter commercia suscepra et quomodo sine iniuria finis, id est salus Reip. obtineatur tam in nauigatione libera, quam in nauigatione tempore belli instituta, cum a neutris stet partibus nauigans.

§. III.

Mare secundum Ius Naturae non est in dominio.

Quemadmodum dominia rerum Iuri Naturae haud repugnant^a, ita eo minus illi contrarium esse videtur, vt rebus, quae neque in dominio sunt, neque sua natura in eo esse possunt, aequali iure vtantur homines^b. Sunt autem eiusmodi res Oceanus, maria quoad maximam partem, atque aër. Cum igitur haec ita comparata sunt, vt pluribus seruire queant, etiam consequens est, vt nauigatio in maribus et Oceano libera esse debeat omnibus, qui se vndis credere non dubitant. Veritatem huius Iuris Naturae dogmatis probe iam suo tempore adgnouerunt ICTI Romani, hinc MARCIANVS, *naturali*, inquit, *iure omnium communia sunt illa aër, aqua profluens et mare*^c; cum quo consentit Imperator IVSTINIANVS^d qui haec *omnium communia* adpellauit; sic et VLPIANVS: *mare omnibus patere dixit*^e, similibusque rationibus adductus cecinit OVIDIVS

*Quid prohibetis aquas? vsus communis aquarum est,
Nec solem proprium natura, nec aëra fecit,
Nec tenues vndas, ad publica munera veni s.*

Ex

a) Quod demonstratum dedit III. E. B. de WOLFF Tom. II. Iur. Nat. §. 141.

b) Confer quae hac de re mouit PUFFENDORFE. I. N. et G.

Tom. I. Lib. IV. cap. 5. §. 2. 7. et 9. edit. BARBEYRACII et BARBEYRAC. §. 8. nor. 6.

c) Lib. 2. ff. de RER. DI. VIS. Ad ciues Romanos solum haec

Ex quibus ſatis clarum eſſe videtur, quid de libertate nauigandi in maribus ſtatuert Romani, et quo vſque Iuris Naturae principia ſint ſequuti. Interim tamen negandum non eſt hanc propoſitionem, *mare ſecundum Ius Naturae in nullius dominio eſſe poteſt*, iuribus gentium adcurate inſpectis admodum multis innexam eſſe ſerupulis, et maximam reſtrictionem ferre; teſtantur haec varia, de libertate et dominio maris, tot eruditiffimorum virorum ſcripta, GROTTII ſcilicet SELDENI, PVFFENDORFFII, et BYNKERSHOECKII, vt alios taceam.

§. IV.

Cum itaque ſummi Imperantis ſit officium, ſalutem reip. omni modo promouere, (§. II.) cui non ſolum legibus, ſed etiam commerciis cum aliis gentibus optime conſulit, eiufdem etiam relictum eſſe debet arbitrio vigilare, ne commercia cum exteris magis damno, quam vtilitati ſint ciuibus; legibus hinc recte definit *quibuscum commercia exercere ciues oporteat, cum quibus non oporteat, vt iam ſtatuit ARISTOTELES* ^a. Sunt autem res, quae ſaluti reip. officiunt vel directe vel indirecte tales. Directe tales nomino merces aut alias res, quae in commercio ſunt, corruptas, vitioſas, vel a loco peſte infecto aduectas, quas recte Princeps, aut qui ad gubernacula ſedent, ſuis finibus arcent. Indirecte vero reip. nocent omnes res, quae ad luxuriam aut alia vitia ſubditos inuitant, earum igitur aduectio merito interdicitur. Hanc ob cauſſam vinum ad ſe portari

Summus Imperans legem commerciis recte ſcribit.

haec non pertinere clarum eſt, quidquid dicant alii, loquutio enim tam vniuerſalis eſt, vt talem reſtrictionem ſubintelligere, alium ICTOſenſum adſingere eſſet. Conf. GROTTII *de Iur. B. ac P. L. II. c. 3. no. 9.*

d) §. 1. *Inſtit. de Res. Diuiſ. et Adq. ipſ. Dom.*

e) *L. 13. pr. Comm. Praedior.*

f) *Metamorph. L. VI. v. 349.*

g) *Lib. VIII. Polit. C. 6.*

portari et alia commercia cum exteris colere noluisse NERVIOS, CAESARIQVE quaerenti de natura moribusque eorum, responsum legimus ^b: *nullum aditum esse ad se mercatoribus, nihil pati vini, reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium, inferri: (addita eleganti ratione) quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent* ^c. Angli etiamnum lanam et stannum infectum regnis suis exportari, fimbriasque denticulatas importari non sinunt, ne subditi certo ex fabricatione harum rerum lucro priuentur; sic nauibus alienis quasdam merces imponi apud eos nefas est. Ex eodem fundamento aliae gentes prohibuerunt, ne aurum argentumque et pecunia e regionibus suis exportetur, cautumque est sub grauissima poena, ne naues plus auri argentique signati aut non facti exportent, quam ipsis ad iter faciendum necessarium esse videtur: quas leges in Portugallia atque Hispania exactissime obseruari notum est. Ex quibus constat principi ius esse libertatem commerciorum restringendi salute reip. id exigente. Neque praeterea dubium est, quin ipsi etiam liceat commercia, cum quibusdam gentibus adhuc culta, plane abrumpere, si id reip. profecturum ipsi visum fuerit. GROTIUS quidem dissentit ^d his verbis: *Nam quo minus gens quaeque, cum quauis gente seposita, commercium colat, impediendi nemini ius est; id enim permitti interest*

^b) De B. G. Lib. II. c. 15.

^c) Germani apud se natis contenti mercaturam facere noluerunt; militiae econtrario eos ac venationibus omnem impendisse operam constat ex CAESAR. B. G. Lib. IV. cap. 1. Fuisse autem mercatoribus ad eos aditum magis, vt res bello captas illis vendere potuerint, quam vt alias ab eis emerent merces,

scimus ex Lib. eod. c. 2. Accolae Rheni ex hoc fundamento aurum argentumque in pretio habuerunt, quae vero interiores Germaniae tractus inhabitantibus, quippe qui a Romanis remotiores erant, ignota fuisse videntur. CLVVER. *German. Antiq. Lib. I. cap. 18.* Et hinc est, quod in Thuringiae, Saxoniae, Pomeraniae et his finitimis regionibus
raro

interest societatis humanae; re vero paulo adcuratius inspecta consequitur, vt, sicuti libera esse debent commercia, nemo etiam cogendus sit, ad merces ab exteris admittendum, quae ipsi haud necessariae videntur, id namque esset cum damno suo alterum locupletiolem reddere. Ceterum qui hanc vel illam gentem finibus suis arcet, non tollit omne commercium, neque inde contra leges societatis egisse arguendus est.

§. V.

Hactenus a nobis actum est de iis, quae princeps iure, ex supremo dominio oriente, circa commercia et nauigationem in territorio suo statuere potest; discutienda iam est quaestio: vtrum aliis gentibus non subditis interdicare possit, ne ad alios aequae liberos populos nauigent, ac cum illis commercia exerceant. Negatur id Iure Gentium, nam, licet transeant per mare, quo ditiones alienae adluuntur, non inde consequi videtur, vt ipsi etiam supremo earum regionum domino ius sit prohibendi ne hinc vel illinc nauigent; non enim ipsius sunt subditi, portus aut regiones suae dominationis non intrant, hanc ob causam et ipsi et subditis damno esse nequeunt, mare autem est res innoxiae vtilitatis, consequens igitur est, vt illis vsus maris non nisi iniuste, id est, contra Ius Gentium denegetur.

Nemo, exclusis ceteris, vsus maris sibi secundum Ius Gentium vindicare potest.

raro antiqua Romanorum pecunia inueniatur, priorum inprimis Caesarum aut Consulium signata temporibus. Apud Suionas, id est Suedos, tamen opes in honore fuisse TACITVS cap. 44. de M. G. testatur, testantur et nummi antiquissimi huius populi, qui passim in cimeliis reperiuntur, conf. KEDE RV S in singulari libello: *de aureo*

Othino. Quae hodie in commercio sunt, quaeque exportari nequeunt merces, vid. apud MARQUARDVM *de Iur. Mercat.* Lib. I. c. 17.

d) *Lib. II. c. 2. nor. 13. 5.* Refutavit eum GRONOVIVS in *nota 77. edit.* BARBEYRAC. simulque ostendit exemplis, ex ipso auctore desumptis, nimis hoc laxenimisque liberaliter esse pronunciatum.

C

XVIII *Differentiae Iuris Naturae et Gentium*

getur. At quo denegari possit modo per mare transitus, nisi perpetuis istius classibus ^a id peruagetur, quem insatiabilis cepit ambitio dominum se maris praebendi; id, quod ob immensos sumtus tunc necessario impendendos maximum sane damnum ipsi esset adlaturum. P V F F E N D O R F F I V S ^b igitur omnes marium accolae dominos esse maris suas regiones adluentis, recte praesumendum esse adferit his verbis: *hodie post rem naualem ad summum perductam fastigium praesumi, quemuis populum maritimum, et cui ullus nauigandi usus, esse dominum maris, littoribus suis praetensi, quousque illud munimenti rationem habere censetur*: hoc vero dominium in eo se exserere, quod naues externas a littorum adpulsu arceant, minime vero liberam nauigationem turbent, recte paucis interiectis statuit et hoc modo pergit: *inprimis autem portuum, aut ubi alias commoda in terram exscensio fieri potest*. Haec cum ita sint, minus adhuc dubii restat de libertate nauigandi, balaeas capiendi, piscandique in vasto Oceano, quippe qui ita comparatus est, vt in dominio esse nequeat; cum vero ad res, quae dominio nullius cedere possunt, vniciuique aequale ius sit (§. III.), consequitur, vt nemini liceat usum earum rerum alteri interdicere, aut illum cogere ne, metu maiorum virium, suo iure in posterum vtatur; talis enim coactio Iura Gentium laederet, hincque esset iniquissima ^c.

§. VI.

^a) Hoc modo maris dominium, vti olim Romani, qui quatuor classibus mare mediterraneum occupauerunt, optime contendere posse principem adstruit BYNKERSHOECK in *Disp. de Dom. Maris* et BARBEYRAC. l. c. §. 8. not. 6.

^b) *I. N. et G. Lib. IV. c. 5. §. 8.* Quam et sententiam admittit S E L D E N. *Tr. de Dom. Maris Lib. I.*

cap. 20. nec alia haec in re fuit opinio BALDI ICTI, quam suam fecit BODINVS de Rep. a P V F F E N D O R F F I O citatus, qui contendit sexaginta miliaribus a littore principem legem ad littus accedentibus dicere posse, quod pro re nata extendi posse scimus ex L O C C E N I O de *Iur. Marit. Lib. I. cap. 4. §. 5.*

§. VI.

Licet Iure Gentium nullae quidem dentur leges vi co-actiua munitae, quia inter aequales nullus est superior: verumtamen pacta, transactiones, conuentiones, quippe quae inter gentes celebrari solent, obligationem mutuam supponunt, propter quam populus, qui contra ista pacta conuenta agit, alteri iustam ad promissi implementum sese cogendi praebuisse caussam est putandus. Quo autem modo haec coactio sit perficienda, id merito et viribus et arbitrio partis laesae est relinquendum. Insignis est transactio CAROLVM V. IMPERATOREM inter et CHRISTIANVM III. DANIAE REGEM Spirae inita de libero adpulsu ad portus regnorum vtriusque principis, praeprius autem Belgii, deque libera negotiatione Batauorum in terris ditioni Danicae subiectis ^a. Eiusdem naturae sunt pacta VLRICI FRISIAE ORIENTALIS COMITIS cum HAMBURGENSIBVS celebrata, vi quorum libertatem negotiandi in terris suis illis confirmauit ^b. Eodem modo libertatem securitatemque commerciorum mutuo foedere inuicem celebrato promiserunt sibi GUSTAVVS SVECIAE REX et ANNA COMITISSA FRISIAE ^c. Sic CIVITATES HANSEATICAE libertatem in mari Baltico nauigandi commerciaque exercendi sibi et foederibus

Pacta, transactiones, conuentiones sunt leges a gentibus sibi inuicem scriptae.

c) Ista Alexandri M. rerum gestarum gloria est, vt terras occupaverit, nationes sibi subiecerit, ad quas debellandas nullum ius sine dominii, siue occupationis, siue ex alio quocumque titulo ipsi esset, sed vt, quo plura haberet, acrius, quae non habuit, cuperet. Quod ipsi Scytharum legati exprobrarunt teste CVR T. L. VII. c. 8.

C 2
a) Spirae d. 23. Maii An. 1544. LEIBNIT. Cod. Iur. Gent. Dipl. P. II. p. 233.

b) Contract zwischen Graf Ulrich und der Stadt Hamburg wegen Embden und Lehrort de An. 1453. ap. BRENNEN in der Ostfriesischen Historie I Th. 3 B. p. 72.

c) Conf. Königs Gustavi in Schweden Commercien Tractat mit der Gräfin

XX *Differentiae Iuris Naturae et Gentium*

bus et bellis olim asseruerunt; testantur id varia bella hanc ob causam gesta, praepremis quod illis erat cum WOLDEMARO DANIAE REGE: quo tandem finito iura antiqua illaesa ipsis futura promisit Daniae rex. Causam huius belli fuisse, quod non sineret innocios in regno mercatores sine nouis impositionibus agere, scribit CRANZIUS ^d. De priuilegiis ciuitatum harum in Hispania, Gallia, Anglia, Dania et Suecia agit MARQVARDVS ^e ubi et ipsa priuilegia typis expressa habes. Neque hodie, rebus Hanseaticis admodum mutatis, aliquid praetermiserunt IMPERATORES, quod iura antiqua trium istarum liberarum Imperii Ciuitatum LVBECAE nimirum, BREMAE et HAMBURGI, quae quasi ex communi naufragio adhuc supersunt, stabile atque seruare potest, sicuti in capitulationibus promiserunt: Auch, wie die Handlung = Treibende Städte überhaupt, also insonderheit die vor andern zum gemeinen Besten zur See trafiquirende Städte Lübeck, Bremen und Hamburg bey ihrer Schiffarth und Handlung, Rechten und Freyheiten dem Instrumento Pacis gemäß erhalten und kräftig schützen *s*. Plura addere superfluum esset, cum ex his iam satis constet pacta, iura antiqua et quae sunt alia eiusdem naturae inter gentes esse seruanda.

§. VII.

Nauigationem bellum quorundam populorum tollere p'ane nequit.

Perspectis haecenus et iuribus et modis nauigationem commercii causa susceptam in ipso flore conseruandi legibusque

Gräfin ANNA 1557. Quem insertum habes in Brenneisens Ostfriescher Historie Tom. I. l. 5. p. 214.

^d) In VANDALIA Lib. VIII. cap. 37. ad annum 1365.

gibusque pactisque illi prospiciendi pacis tempore; reliquum iam est, vt quaedam de libertate transeundi per mare in bello, inter amicos nauigantis quod geritur, in medium proferamus. Non eadem libertate tunc gaudet nauigans ac quidem in pace, licet a neutris stet partibus; id enim malum ipsum bellum secum ferre videtur. Iure quidem Naturae mercium qualiumcunque transportatio ad amicos tertio praecudicio esse non videtur; ast Gentium Iure multum interest quales ad hostem merces transeantur. Ex hac etiam ratione publicis scriptis indicare solent gentes, quae se inuicem bello prosequuntur, quales amici ad hostem merces transportare libere possint, quales non. De securitate et libertate commerciorum in bello ex instituto egit MARQVARDVS^a adductis simul exemplis liberae in bello mercaturae. Distinguitur autem, vtrum nauis et merces sint hostium, an merces hostium nauis amicae sint creditae. Primo enim casu nauis et merces, secundo vero merces fiunt capientis. Sunt etiam quaedam merces aut res, quas ad hostes portare abscisse non licet; hae Contrebande vocantur. Vt igitur res, quarum transuectio belli tempore non licita est, vnicuique amicorum innotescerent, principes bella gerentes singularum mentionem facere in publicis significationibus non negligunt: sic REX GALLIAE in tractatu commerciorum cum CIVITATIBVS HANSEATICIS inito sub Contrebanda sequentia comprehendit: *Sous le terme de marchandises de contrebande sont*

C 3

enten-

e) DE IVR. MERCAT. Lit. B. C. D. E. F. G. etc.

f) CAPIT. NOVISS. Art. VII. §. 2.

g) De IVR. MERCAT. Lib. I. cap. 16.

XXII *Differentiae Iuris Naturae et Gentium*

entendües les Munitions de guerre et Armes à feu comme Canons, Mousquets, Mortiers, Bombes, Petards, Grenades, Sauciffes, Cercles poiffés, Affuts, Fourchettes, Bandoullieres, Poudre, Meche, Salpêtre, Bales et toutes autres sortes d'Armes, comme Piques, Epées, Morions, Casques, Cuiraces, Hallebardes, Iavelots et autres Armes, de quelque espece que ce soit, ensemble les Chevaux, Selles de cheval, Fourreaux de Pistolets, et generalement tous les autres assortimens servans à l'usage de la guerre ^b.
 Supra quidem diximus, naues amicas inimicorum merces libere ad regiones hostiles transportare posse, verum tamen requiritur, vt exercitor tabulis fide dignis fit instructus, tunc si accideret, vt in itinere capiatur, merces quidem, minime vero nauis sua, capienti cedunt. Id REX etiam GALLIAE CIVITATIBVS HANSEATICIS in citato tractatu non negauit. Quod autem aliter se habet, si exercitor tabulas suas abiecerit, tunc enim nauis et merces capientis fiunt. Haec in citato tractatu ita disposita sunt: *Si les Capitaines ou Maîtres des dits Navires auoient jetté leurs papiers à la Mer, le Navire et tout le chargement sera confisqué. Les Navires des Villes Anséatiques avec leur chargement seront de bonne prise, lors qu'il ne s'ytrouuera, ni chartes parties, ni Connoissement, ni Factures* ^c. Pari immunitate secundum dispositionem citati tractatus gaudent peregrinantes

^b) Vid. Commerce- und See- Tractat zwischen Sr. Königl. Majestät Lud. XV. Könige von Frankreich u. und den Erb-
 Zantsee-

nantes in nauī Hanſeatica inuenti militibus tamen exceptis: *S'il ſe trouve dans un Navire des Villes Anſéatiques des Paſſagers d'une Nation ennemie de la France, ils ne pourront en être enlevés à moins, qu'ils ne fuſſent gens de guerre actuellement au ſervice des Ennemis, au quel cas ils ſeront faits priſonniers de guerre ^d.*

§. VIII.

Ex his itaque conſtat I. liberam omnem eſſe ſecundum Ius Naturae nauigationem, Iure Gentium non item *Concluſio tractationis.*
(§. 2. 3. 4.)

II. Iura Gentium minime laedere illum, qui hanc vel illam gentem portibus atque regionibus ſuis arcet, licet Iure Naturae adpulſus liber ſit (§. 4.)

III. Ius Gentium per mare tranſitum permittere omnibus, quod mare res innoxiae vtilitatis eſt. (§. 5.)

IIII. Pacta, transactiones, conuentiones, inter gentes factas, obligare ſecundum Ius Gentium tamquam reſtrictiones aut declarationes legum naturalium. (§. 6.)

V. Bella a neutris partibus ſtantium nauigationem non turbare, ſed ipſos bella gerentes, quas merces ad hoſtem vehere licet, publicis ſcriptis aut ſignificationibus Iure Gentium declarare obligatos eſſe. (§. 7.)

Est

Hanſee-Städten im Jahr 1716.
§. 14.

c) §. 17. 18.

d) §. 29.

XXIII *Diff. I. N. et G. in Libert. Nauig. Commerc. Causs. Instit.*

Est haec restrictio Iuris Naturae, quae inter gentes obtinet. Sed hic vela contrahenda nobis sunt, lectoremque, plura qui de Libertate Nauigationis, Commerciorum causa institutae, scire cupit Iuris Naturae et Gentium praecepta, ad incomparabilia duumuiorum G R O T I I et P V F F E N D O R F F I I opera remittimus.

F I N I S.

110

KK 689

X 2344 866

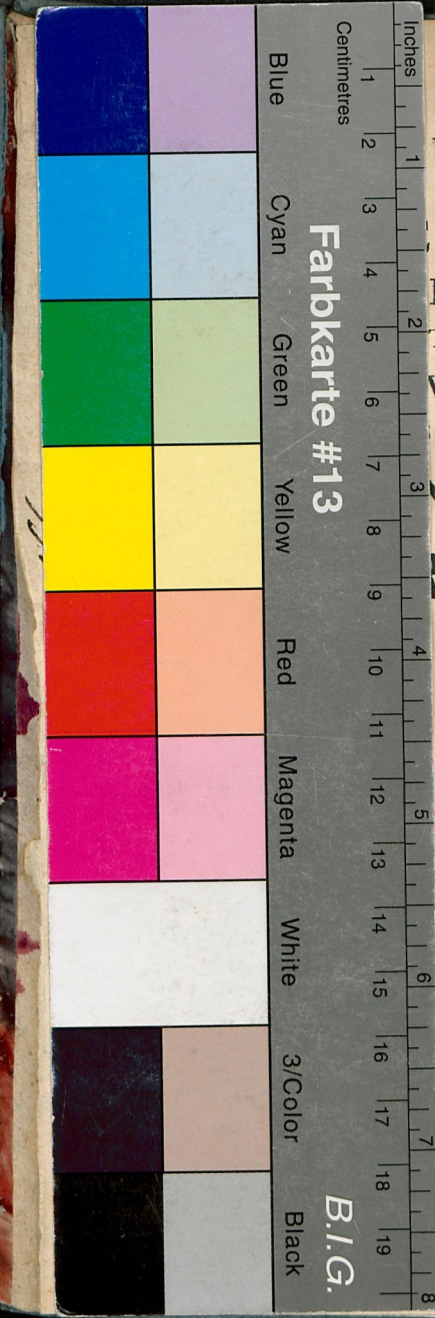
Genl. 2. num. 12. Oct. 50

ERENTIAE
VRAE ET GENTIVM
IN
NAVIGATIONIS
IORVM CAVSSA
TITVTAE
VIRO
SIMO ET CLARISSIMO
NI IVLIO
RLAND

AD
VTROQVE IVRE
CAPESSENDOS
PARANTI
ICATAE
A
BECKHOFF. I. V. D.

IPSIAE
OTTLOB IMMAN. BREITKOPF.
CC XXXXVII

KONFRIED
UNIVERS.
ZV HALLIE

Farbkarte #13

B.I.G.

